

for Hjemmet i de første Læreaar for det. Bedst vilde det naturligvis være, om Forældre-hjemmet selv kunde besørge Undervisningen af Børnene i disse første Aar. Hvor dette sker, saaledes som Tilfældet er i enkelte thyndt befolkede Egne, f. Eks. paa Island, opnaas forholdsvis store Resultater; der knyttes Baandet mellem Forældre og Børn stærkere, og der bevarer en Tradition, som har en stor Betydning for Folkekarakteren. De ydre og indre Forhold hos os som i de fleste andre Lande stille sig hindrende i Vejen for, at det samme kan gøres her; Hjemmet kan ikke umiddelbart optage den Lærergerning, men middelbart kan det gøre det, og det er det, man tilstræber ved Oprettelsen af særlige Forstoler. Jeg har selv haft Lejlighed til personlig at kende saadanne Forstoler, særlig paa nært Hold en saadan enkelt Skole, der i en længere Aarrække har løst Opgaven fortrinlig, men paa mangfoldige Steder maa man sige, at der er Mangler, hvad Plan og og Metode angaar, i Forstolen, og det er de Mangler, man vil søge at afhjælpe. Man vil søge ved den foreslaaede Statsstole at tilvejebringe en Normalstole for Uddannelsen af Forstolelærere. Private Kursus for Uddannelse af Forstolelærere vilde dog hverken overflødiggøres eller bindes ved Statsstolen. De ville i mange Tilfælde, som private Skoler overhovedet have gjort, kunne indvirke gavnlig paa Statsstolen, lige som den vil kunne indvirke paa dem. Stærke Mod-sætninger mellem den private og Statsstole-uddannelsen af Forstolelærere er der ingen Grund til at befrygte. Dertil ere de fra ældre Tider hævede pædagogiske Grundtanke og Erfaringer for overbevisende og for almen erkendte, men paa den gamle pædagogiske Grundvold bygges der stadig videre, allerede derved, at de materielle Indretninger og Læremidler forbedres, og derved at store ideelle Fremskridt gøres. — Med disse almindelige Betragtninger skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget og skal endnu kun gøre et Par enkelte Bemærkninger. Jeg forudsætter saaledes, at den til Lærereuddannelsen knyttede Børneskole ikke betros Lærereindelejerne, før de have naaet en saadan Uddannelse, at det kan ske, uden at Børnene blive pædagogiske Prøveklude for dem. Børneskolen bør ikke opfattes som en pædagogisk Forsøgsstation, men som en virkelig Skole, ja, som en Mønsterskole, som jeg tænker mig med Hverdagsstole og en begrænset daglig Undervisningstid. I Udvalget var der Spørgsmaal, om der skulde sættes et bestemt Timetotal for Forstanderen eller Forstanderinden og for Lærere og Lærereinder ved Forstolen; men man gik bort deraf, fordi den

naturlige Form for Undervisningen ved Lærereindestolen vil være Samtaler, og naar dette er Tilfældet, saa vil det ikke være let at fastholde et bestemt Timetotal ved Undervisningen. Om Lønningsforholdene skal jeg kun bemærke, at Forslaget med en Kæfsærdighed, som ellers ikke altid fyldestgøres, stiller bægge Køn lige. Jeg skal saaledes, idet jeg iøvrigt henholder mig til den ærede Ordførers Udtalelser, tillade mig varmt at anbefale Flertallets Endringsforslag.

Bajer: Jeg har nærmest bedt om Ordet for at begrunde Underændringsforslaget om Titlens Affattelse, men jeg skal dog benytte Lejligheden til ganske kort at sige, hvorfor jeg vilde sætte Pris paa, at dette Lovforslag kom igennem i denne Samling og ikke blev gjort afhængigt af det Endringsforslag, som er stillet af Mindretallet. Man vil lægge Mærke til, at Kvindene ikke sjælden ere Offerlam, naar der skal gøres op mellem de politiske Grupper for at faa noget ført igennem. Dette Lovforslag er et af de eneste, som staar i nogen Forbindelse med Kvinde-sagen, og som vil kunne gennemføres i denne Samling, og jeg nærer ikke nogen Skræk for, at det skal være en Statsstole, som skal oprettes, thi jeg tror, at det er rigtigt, at Staten gaar i Spidsen her, og Staten har hidtil gjort forholdsvis lidt for Kvindene, i Forhold til, hvad der er gjort for Mændene. Med Hensyn til det Underændringsforslag, som jeg har stillet, har Ordføreren allerede anbefalet det, saa jeg kan fatte mig i stor Korthed, men det er dog ikke Kortheden, som nærmest er Grunden til, at jeg har stillet det, thi min Titel er kun meget lidt kortere end den, som findes paa Lovforslaget, saaledes som det er fremsat, men det forekommer mig, at det ikke vilde være rigtigt at kalde det for Lov om Oprettelse af en Statsstole, naar Loven tillige kommer til at handle om Driften, og saa vil jeg i øvrigt gøre opmærksom paa, at i Stockholm har der allerede i mange Aar været et lignende Seminarium for Kvinder, for Resten ikke alene til Uddannelse af Lærereinder for Forstolen eller for Smaaskolen, som de kalde det der, og den fører Navnet af „Seminarium för utbildande af lärarinnor“, og den danske Skole faar omtrent ordret det samme Navn som den svenske, (Afbrydelse) ja naturligvis oversat, men man kan altsaa se, at det er en Ting, der i Praksis har staaet sin Prøve.

J. C. Christensen: De Udtalelser, som den ærede Ordfører fremtom med an-